

Verslag excursie Hambroekermaten op 14 september 2019 FWT - FLORON Twente

(Andries van Renssen & Pieter Stolwijk)

Deelnemers: Harvey Pearson, Andries van Renssen (coördinatie), Harry Scheper, Pieter Stolwijk, René de Wilde

Historie

Corry Abbink-Meijerink heeft dit hok in 1995 grondig doorzocht en vond 257 soorten. Andere bronnen, o.a. de provinciale inventarisatie, brengen het totaal aantal soorten in de periode 1989-2004 op 309. Sindsdien zijn er door de FWT slechts 52 soorten genoteerd. Ook de NDFF (Nationale Database Flora en Fauna) geeft aan dat er na 2004 nauwelijks gegevens zijn verzameld; niet meer dan 65.

Op de topografische kaart van dit hok vallen de poelen en de beekjes op in het zuidelijke deel van het hok. Daar zouden dus wel de meest interessante soorten gevonden kunnen worden!

Van de zeggen (*Carex spec.*) noteerde ze Scherpe zegge (*Carex acuta*), Elzenzegge (*C. elongata*), Zwarte zegge (*C. nigra*), Hazenzegge (*C. ovalis*), Hoge cyperzegge (*C. pseudocyperus*), IJle zegge (*C. remota*) en Blaaszegge (*C. vesicaria*).

Andere soorten die mogelijk in dit biotoop groeiden zijn: Dotterbloem (*Caltha palustris* subsp. *palustris*), Getand en Stomp vlotgras (*Glyceria declinata* en *G. notata*), Waternavel (*Hydrocotyle vulgaris*), Veldrus (*Juncus acutiflorus*), Waterpostelein (*Lythrum portula*), Melkeppe (*Peucedanum palustre*), Blauw glidkruid (*Scutellaria galericulata*). Waarschijnlijk aan of in de beek groeiende soorten: Kleine watereppe (*Berula erecta*), Bittere veldkers (*Cardamine amara*), Waterviolier (*Hottonia palustris*), Klimopwaterranonkel (*Ranunculus hederaceus*), Moerasandoorn (*Stachys palustris*) en Beekpunge (*Veronica beccabunga*).

De excursie

Op de topografische kaart zag het hok van de laatste excursie in 2019 Hambroekermaten 251-493 er aantrekkelijk genoeg uit. Niet veel infrastructuur: met Denekamperweg midden-door en twee zijwegen, een ijsbaantje, diverse waterleidingen en een beekloop, de Markgraven. Het viel mee en tegen. Tegen omdat er weer een droge periode achter ons lag en mee omdat desondanks een aantal natte soorten te zien waren.

Beginnend bij de westelijke rotonde leverden de droge bermen van de Denekamperweg toch nog Tandjesgras (*Danthonia decumbens*) op, een fraaie Bastaardpaardenstaart (*Equisetum x litorale*) volgens het boekje. - Later in het natte gebied zouden we ook een voorbeeldige Bermzuring (*Rumex x pratensis*) zien - . Hertshoornweegbree (*Plantago coronopus*) was nergens te bekennen, wel een onverwachte Vijfvingerkruid (*Potentilla reptans*).

Rechtsaf het 'binnenland' in, al direct bij het ijsbaantje verrassenderwijs Bittere wilg (*Salix purpurea*). Het ijsbaantje zelf leek niet toegankelijk. Bij een boerderij een aantal ruderaal soorten w.o. Stippelganzenvoet (*Chenopodium ficifolium*) en de vegetatieve dubbelganger van Reuzenzwenkgras, te weten Italiaans raaigras (*Lolium multiflorum*). Hier ook Kleine varkenskers (*Coronopus didymus*), Geelrode naalbaar (*Setaria pumila*), Herik (*Sinapis arvensis*) en Zwarte mosterd (*Brassica nigra*), die zich van Herik onder meer onderscheidt door de

kelkbladen die niet afstaan, maar tegen de kroonbladen liggen en de tegen de as aangedrukte vierkantige hauwen (een en ander door Andries thuis aan meegenomen materiaal gecontroleerd).

Een bosje links had o.m. Gewone salomonszegel (*Polygonatum multiflorum*) en Brede wespensorchis (*Epipactis helleborine* subsp. *helleborine*). In de omgeving ook Groot springzaad (*Impatiens noli-tangere*).

Het bos verderop rechts was ingedroogd elzenbroekbos met een grote populatie Blauw glidkruid (*Scutellaria galericulata*), enige pollen Reuzenwenkgras (*Festuca gigantea*) en zowel Elzenzegge (*Carex elongata*), Stijve zegge (*C. elata*) en Ille zegge (*C. remota*), alsook Hoge cyperzegge (*C. pseudocyperus*).

Hoewel de daar ontspringende beek Markgraven geen oppervlaktewater bevatte, verraste hij met onder meer Waterpostelein (*Lythrum portula*), Egelboterbloem (*Ranunculus flammula*), Zwarte zegge (*Carex nigra*), de nigra/acuta bastaard (*C. x elytroides*), Blauwe zegge (*C. panicea*) en Smal tandzaad (*Bidens connata*) aan de rand van zijn Twentse areaal. In een aangrenzende houtwal Tweestijlige meidoorn (*Crataegus laevigata*), de monogyna/laevigata kruising *C. x media* en Egelantier (*Rosa rubiginosa*). Bij het verlaten van het Markgraventerrein, na een akkertje met Slofhak (*Anthoxanthum aristatum*) en Grote windhalm (*Apera spica-venti*), langs een erfscheiding en houtwal, nog drie keer een aangename verrassing, in km-hok 250-493, dus net buiten ons hok. Eerst vrij veel Bleekgele hennepnetel (*Galeopsis segetum*), toen twee forse planten Akkerandoorn (*Stachys arvensis*) en kort daarna in volle glorie Middelste duivenkervel (*Fumaria muralis*). Aan een wegrand noteerden we nog Postelein (*Portulaca oleracea*).

Vermeldenswaard waren nog Zwarte toorts (*Verbascum nigrum*) bij een boerderij, Witte klaverzuring (*Oxalis acetosella*) in het zeggenbos.

Tenslotte, na een mooie, warme dag werden de deelnemers op een terras gefêteerd, onder ontspannen en aangename nabetrachting.

Onze voorgangers noteerden tussen 1977 en 2018 341 soorten (bron: Verspreidingsatlas); wij zagen er 254, waaronder tenminste een tiental nieuwe en in totaal negen, deels nieuwe, zeggensoorten.